B434
.A93
1749

UNIVERSIDAD AUTONOMA DE NUEVO LEON
CAPILLA ALFONSINA BIBLIOTECA UNIVERSITARIA
MICROFILMADO

DISPUTATIONES

IN UNIVERSAM ARISTOTELIS METAPHYSICAM

PROOEMIUM

Animis aliquantulũ in naalij rerũ ɔtemplaone recreatis, ad salebrosas undiq ingenio plenas ac difficultatibus scaturientes mephas quæstiones devolvimur, n̄ tn̄ sine fausto sidere, cũ pluceret Magorũ stella, cujus fulgore, ac luce, p̃xime elapsa die datũ ẽ ɔtemplari illuc faustissime ubi Infantem JESUM, unà cũ MARIA et JOSEPHO inveniamus, sub quorũ auspicijs quid felicis exitũ ominemur, si fortunatissimũ adeo ẽ priũ. Arripite ergo aĩos, et difficultatẽ (quæ maxima ẽẽ fateor) verentes minime transnãalis p̃hiæ prijs, et Domini, l[illegible] q. p̃hiæ, vlut alijs placet, Theologiæ naalis (his eni Mepha disciplina decorat nominibus) studio Tutelaris nr̃i, claritatẽ, quæ unà parith cũ brevitate studeo, in mephæ nocte inveniemus. Ea p̃pt, quæ de p̃oemialibus agunt, q̃ ex loga erunt mutuanda; obtũ attribuonis Mephæ ẽ ens, ut vulgo dicit, in ɔni, cujus p̃prietates, attributaq cũ apprime ximet, nulli dubiũ ẽ ẽẽ sciæ speculavã, quæ dũ tota qua late patet, in operis ɔtemplaoe ɔsistit, ad opus ipsũ nos urget. Quare sit:

Dispu-

UNIVERSIDAD DE NUEVO LEON
Biblioteca Valverde y Tellez

DISPUTATIO Iª. DE ENTE CHIMERICO, ET NEGATIVO

SECTIO Iª. AN ET QUID SIT ENS RATIONIS.

In memoriã revocari poss. quæ de ente raõis in loga dedimus, ex quibs ens raõis obtivũ, chimericũ, et mephy: è id qd tantũ hẽt ẽẽ obtive in intlu. Ita communitẽ cũ Atle, et D. Tha pluribs in locis, videndis apud Izquierdo. Ubi nota, lũ hẽt ñ sigficare aulẽ existẽ in intlu, sd vel aulẽ, vl pãlẽ, q̃a verba indefinite ñ dicunt aũ, sd aptitudinẽ. Nota etiã: qd ens reale hẽt ẽẽ obtive in intlu, pt qd convenit cũ ente raõnis à quo dquit pr lũ tantũ, q̃a ens reale hẽt insuper vũ ẽẽ vl existẽ, vl futuriõnis, vl pteriõnis. Deniq hoc ens raõis appellari solet fictũ. An recte, ex dicendis constabit.

Dico 1º cũ om: datr ens raõnis pure obtivũ. Pbr: ens raõis pure obtivũ è qd tantũ hẽt ẽẽ obtive in intlu; sd hoc datr: gº. Pbr mir: obtũ horũ actuũ: Alter Deus, mendaciũ Dei, chimæra Nõ pt cognosci ab intlu, qd è habere ẽẽ obtive in illo; sd pr hoc ẽẽ nullũ aliud ẽẽ hẽt: neq enĩ è pole, nec existit, nec extitit, nec existet: gº. Itẽ: chimæra nec è polis, nec existit, nec extitit, neq existet: gº nullũ ẽẽ physicũ, et reale hẽt; sd hẽt ẽẽ obti-

tive in intlu, q̃a pt cognosci: gº. Mir hęc patet: q̃a dũ hanc cognẽ chimęrę efformo, ipsã cognosco, cũ vcũ sit cognoĩs obtũ.

Dico 2º: ens raõnis pure obtivũ intrice, et realitẽ è obtũ impole, qd ex se pt cognosci: unde ens raõis realitẽ sumptũ consistit in obto impoli, q̃tũ è de se, cognoscibili. Pbr: ens raõis è ens impotens rẽ existere, et sm vi cognoĩs pt reduci ad statũ existẽ; sd ens tale è intrice pole, qtũ è de se cognoscibile: gº. Mir quoad 1ã ptẽ constat: q̃a cũ pole sit potens rẽ existere; qd è impotens rẽ existere, è impole. Quoad 2ã vò fit manifesta: quomõ enĩ vi cognoĩs extrahet ad statũ existẽ, si ex se cognoscibile ñ sit? Non enĩ qd ex se pole ñ è, pt extrahi ad statũ existẽ realis: gº qd ex se cognoscibile ñ è, extrahi ñ pt ad statũ existẽ intẽolis, seu obvẽ.

Dico 3º: ens raõis in statu existẽ pr id qd dicit in statu essẽ, dicit insupr aulẽ cognẽ attingentẽ ipsũ impole. Pbr: ens raõis ẽẽ in statu existẽ, è qd sit aulitẽ obtive in intlu, seu aulitẽ cognitũ; sd hoc dicit aulẽ cognẽ, pr id qd realitẽ dicit impole: gº. Mir constat: q̃a Pũm ẽẽ aulitẽ cognitũ, pr pta intrica Pri, dicit etiã aulẽ cognionẽ: gº paritẽ. Hinc vides 1º: qd cognio directa, quæ obtiva è existẽa entis raõnis, hẽt ẽẽ subtive in intlu; ñ aulẽ obtive, q̃a cognĩ directa se ip-

sa

012347

sg n het p obto: unde zptu suu n e existea obtiva
sicut e zptu impolis. Vides 2°: qd ens raois eealit
sumpty e impole discty entave ab oi poti: sic enij
e ipsy impole, et ejus intrica ognoscibilitas, qz ab-
ipso indistincta.

Concretive vo dicit p maali, seu tan-
qug subty, ipsy impole; p frali, seu tanqug fram,
ogne, qug realis e: unde sic sumpty sm indgte dis-
guit a poti; abstracve autg, seu sm 2y fig, e pole adg-
qte discty ab oi impoti: sic enij sm dicit ogng ve-
rg, et realg, disctg ab oi impoti. Vides 3°: qd ens
raois subtive sumpty sm het ee obtive in intlu;
ocreve vo het ee subtive, et effecve, qa ois ognio
ita het ee ab intlu. Vides 4°: denominaong entis
raois eealit sumpti ee adqte intricg obto impoti;
in statu existeq ee ptj intricg, 2y qd dicit de obto
et ptj extricg, 2y fig, seu 2y existeg, qug extrica
e ipsi. quo essentia impolis aqte dgit a sua existea.

SUBSEC. 1ŒA. DILUIT OPPOSITA IN CONCLUONEM

Obs 1° oa 1y: Cesar pictus e pictura Cesaris: g° im-
pole ognity e ognio; sd ens raois e impole ognity:
g° e ognio. 2°: toty ee qd tribuit enti raois e ee og-
nity; sd ee ognity e quid reale: g° 3°: here ee in ogne
e here ee ognioris; sd ee ognioris e ee reale: g°. Ad 1y
dg° ans: Cesar pictus ocreve syptus, ngo; abstracve,
qua-

qualit vulgo sepe accipit, odo: sub eisdg tris ad re-
liqua. Ad 2y dg° mj: e quid reale 2y frale qd di-
cit, nempe, 2y ogng, odo; 2y maale, ngo. Ad 3y dg°
mg: e habere intrice ee ognioris, ngo; extrice, odo.
Ens raois a ogne het existeg extricg, et ee extri-
cy; pt hoc autg, het suy ee stans in rugnaa seu
incoherea pdicatory int se, qd indpdt ab oi
ogne impole het.

Dices: impole ognity rr dgoa
hoc ognoscit; sd qd rr ognoscit, rr existit: g°. 2°:
hge pp° chimera e impolis, e rr va: g° rr dat
ejus veritas; sd ppois veritas e impole: g° 3°: ob-
ty pog realis, debet ee reale; sd ens raois e ob-
ty pog realis: g°. Ad 1y ng° mj: ng pole rr ognoscit
quin rr existat. Ad 2y dquo ... ns: dat veri-
tas 2y toty qd dicit, ngo; 2y aliquid, nempe,
ay, odo. Ut ille aus sit vus sufficit qd aus
det rr, n vo requirit, qd rr obty, alias aus eet
falsus. Ad 3y ngo mg: si enij obty pog verg n
debet ee vy, nec pog autlit existetis debet ee au-
lit existens; aur obty pog realis, debet ee reale,
et n poterit ee impole. Non enim poa specificat
intrice ab obto; sd sm extrice, et arguitive.

Di-
ces: intelligibilitas e pao entis realis: g° 2°: qd
nully het ee, nullg het ognoscibilitatg: g° 3°: obty
de-

debet pcedere ogni; sd impole n̄ pt ipsq pcedere,
aliás heret aliud ee pt ognosci: g° Ad 1y, et 2y
ngo ans: qa ognoscibilitas, et intelligibilitas ss
tri supratranscendetes, qui impoli etiq ovenint.
Hinc cy D. Thas ngat veritatq, ognoscibilita
tq, et scig Dei polq, loquit de ognoscibilitate
transcentli, quq e pao entis realis; n aute de
supratranscentli, quq impoli etiq ovenit.

Ad 3y
ngo mq: aliás Deus nil ognoscet, cy nully ob
ty Diviny ay pcedat. Sat g° e obty trany aus
ipsy omitari, vl pt etiq subsequi. Obs 2°: ens rao=
nis e ognio ecalit falsa; sd hq het ee effective
ab intlu g° 2°: nil e int intlu, qd prius n fuerit
in su; sd ens [illegible] raonis nequit ee in su; g° 3°:
species expressa entis realis nequit ee species
expressa entis raois: g° nec impressa. Ad 1y ngo
mq: ens raois e obty ognitois; n aute ogn. Ad
2y dg° mq: qd prius n fuerit vl pt species pro
prias, vl pt alienas, odo; pcise pt pprias, ngo;
aliás Dey n ognosceremus. Ens raois ognoscit
pt species entis realis, qd e abstracve ognosce,
et sic etiq albedo pt ognosci pr species nigredi
nis. Ad 3y pmisso anti, ngo cq: qa species expres
sa e imago sui obti; impssa aute e cao hujus ima
ginis: licet g° imago unius nequeat ee imago alte

rius

rius; cao tmiuv pot ee causa alterius.

Obs 3°: hqc ppo: n ens
raois e ens raois e va, et etiq ejus odictoria,
si dat ens raois, e va: g° Pbr mai: qd n dat, het
tanty ee obtive in intlu, sd n ens raois n dat, cy
pr nos, det ens raois: g° het tanty ee obtive in
intlu; sd qd tanty het ee obtive in intlu, e ens ra
onis: g° 2°: si daret ens raois, eet va hqc ppo:
si daret, existeret: si daret existeret; sd etiq
ejus odictoria: si daret n existeret: g° Ad 1y dg°
mq: si y n ens raois supponat p carea phyca, et
reali, ngo; p carea loga, subdg°: si supponat p ca
rea loga entis raois 2y toty qd toty qd dicit carea
loga entis raois, ngo suppoty; 2y maale sm qd di
cit, odo. Et dg° mq pbaois: qd n dat nec phyce nec
objecve in intlu, implicat in tris: qd n dat phyce;
dat tn objecve in intlu, odo.

Dg° q mi: n ens rao
nis si supponat p negaone phyca et reali, ngo:
cy rr a pte rei n det ens raonis, dat ejus carea
phyca, qq pinde n het tanty ee objecve in intlu;
si supponat p ngaoe loga, implicat in tris: hqc ngo
e aus intlus negans ens raois: cy g° det ille aus
ngavus; quomoo ngao loga n dabit? Et nota:
qd licet ille aus ngavus nget ens raois signate, 2
et quoad voces; exercite tn illud facit, cy attingat

~~ob~~ im

impole. Ad 2m dgo mg: eet vā hęc: si daret, exis
teret tantu, ngo; et sml ñ existeret, odo. impole
ē ojunctu ex eē, et ñeē: quare ñ eet vȝ ucē, qd
existeret, sd qd existeret, et sml ñ existeret: unde
1a ñ eet oadictoria 2æ, quæ utpote copulava, ñ oā
dicit ā cathegorica. Præterea, in summulis dixi
mus, in maā impoli oadictorias eē pōe simul
vās, vl siml falsas. Quare totius argutī odo in
tentu. Quid inde?

Obs 4o ingeniosissimu sophisma, ꝗ
qd maas oēs pervadit: hęc ē mala coā: carea entis
raōis ñ ē polis: go existit; sd si dat ens raōis, ē bo
na: go Maī liquet: qā ā negaōe pōq ad aūs af
firmaong, male arguit: sic enī pessimē argue
res: Deus ñ pt mentiri: go mentit. Pbo go miī: si
dat ens raōis, hęc ē bona coā: ens raōis existit.
go ejus carea ē polis: go ab oppoto coentis ad oppotu
antis, etiā hęc: carea entis raōis ñ ē polis: go ens raō
nis ñ existit; sd ens raōis ñ existere ē falsissime
ejus careą ejus careą existere: go si carea entis raō
nis ñ ē polis, carea entis existit. Ngo mg, et dgo
pbaong: ā ngaone pōq in ente poli, odo; ideo in
allato expoto mala ē coā; in ente impoli, aut chime
rico, ngo.

Raōē: qā impole duo involvit oadictoria,
quoru qdlibet infert aliud, cu eo q onectit: unde ex

exis

et existea quimeræ infert et ejus existea, et ejus
ñ existea, ac pinde ex ejus impolitate, quę ngao ē
poq ad existendu, infert ñ sm existea; sd etiā ñ
existea: sd ipsu dices qdcuq duo extra oadicto
ria onexa sint cu poā: tunc enī ex oadictorio
poq infert qdcuq ex extris, imō extrema int se
oppota eē int se onexa: vg. in voluntate, quę cu
au, et ejus oppoto onectat, ex ngaōe poq ad aū, infert
et aūs, et ejus carea: quare ex hac ppoe (in qua no
ta, ē falacia) Pus ñ pt carere ff infert:
go caret, at q etiā ñ caret. Lege P. Izquierdo in
phaīo, disp. 14 qq 37 ā ñ 129, ubi accurate ex
pendit hęc oia.

Obs 5o oā 2æ: quę ens raōis vocant, ss
maā, ex qua intlus efficit ens raōis; sd maā ē quid
reale: go 2o: intlus facit ens raōis, ojungendo ptes, quę
ex se ojungi ñ poss, ut cu dicit: Pus ē equus; sd ptes
quę ex se ojungi ñ valent ss reales: go Ad 1m dgo mg:
ss maā, ex qua efficit ens raōis quoad statu exis
tenę pfrali, ngo: status enī ille dicit pfrali ogne, quę
ēealit ñ ostituit ens raōis, quoad statu eęē, ngo sup
potu, qd ens raōis quoad esseę fiat ab intlu: ng ejus
eeā ē ejus impolitas ipsi intrica, quę indepdns ē ab
oi intlus operaōne. Ad 2m dgo mg: ojungendo quoad
statu esseę, ngo suppotu, ut nuper: ng indpdt ab intlu
supponunt indivisibilit; quoad statu existeę, odo:

qā

qa hoc nil e aliud, quq cognoscere ptes, qq inter se im-
polit ss juncte. 4a)
Explicat: idtas, quq ille aus at-
tingit, e realis idtas inter Pry, et equy, qq indpht ab
oi intlu e impolis: nq oi intlu seclusso, si daret
talis idtas, involveret cadiong: cy gº intlus facit
illy ay, n facit eq idtate, sd ei uce tribuit exis-
teq extrica, quq n haberet, nisi media cgne. In+
ppobs ngavis et falsis, ut hqc: Prus n e hoo obty exer
city, et practicy e carea verq idtatis, quq carea in-
dpdt ab oi au, e impolis, et ab au sm accipit exis-
teq extrica. In ppobs ngavis veris, ut hqc: Prus
n e lapis obty practicy, qd remotive attingit, e idq
titas realis, quq indpdt ab oi au e impolis, et per
ay acquirit sm existeq extrica, qa licet removeat
ab existendo phyce; n autq obtive: et licet ab hoc
aliqdo removeat signade, nunquq tn exercite, cy ob-
ty sit aus.

Dices: obty hujus aus Prus n e hoo
e obty hujus Prus e hoo: nq cadictoria habere de-
bent idq obty; sd obty 2q e quid reale: gº Ngo mary
alias intlus eidq obto sml assentiret, et dissentiret
qd rugnat. dquo q inclusq: habere debent ide
obty oe ngo; ide aliqd, cdo. Affirmava pt Pry et
hoq, het p obto idtatq utriusq; ngava negaonq id-
tatis: idenitas, et ejus ngao n ss ide. Hinc obser-
va

va Iº: qd obty exercity, et practicy n ss idq qd
ex pte colq inducit, et fit; fit aquq quoad sta-
ty existeq, si sit impole; n vo eq, qa hqc e ind-
pdqs ab au; si vo sit pole, e qd ex pte colq at-
tingit, et qd pt existeq intrica, accipit exis-
teq extricq ab au. Obty gº hoc practicy in ca-
dictoriijs, n debet ee idq, ut fert cnis; secus ob-
ty signaty, seu obty, qd ex pte, subti, et prqti
attingit.

Dices: obty hujus aus Prus e lapis n
e impole, alias hic syqmus: nullus lapis e
hoo; sd Prus e lapis: gº n e hoo, eet irrectus,
nq careret medio, cy in majori heat p obto
lapidq vy, et in miri chimqricy: gº Ngoans cy
duplici inclusai, et dqº aliq inclusq: in miri het p ob
to signato lapidq chimqricy, ngo; p obto exer
cito, pmitto, qa n lapidq, sd idtatq ejus cy Pro
het p obto practico. Dices: obty talis aus e idtas
rugnans inter Pry, et lapidq; sd hqc e ipse Prus,
qui pr se tali idtati rugnat: gº Ngo mj; qq pr
inclusq n pbr: si eni Prus idtati rugnanti rugq
nat: gº n e idtas rugnans. Prqtea: idtas rugnas
e qd idtati rugnat, et simul n rugnat; Prus autq
uce idtati rugnanti rugnat.

Obs 6º: hic aus Ver-
by Diviny e crea e hqreticus, sd n eet incau, cy
fa

faceret hjc syl: Verbu Divinu chimericu ē crea-
ā, qui aũs n ē hereticus: g°. Ngo mi cu inclu-
sa: ng impole attactu pr 1y aũ nec ē subtu, nec
ptu, sd qd ex pte colg inducit, idtas scilicet, int Di
vinu verbu, et creaq, qua idtate admissa, seque-
ret qd verbu Divinu eet chimericu, pinde q qd
sml eet veru, et n eet vu; qd hereticu ē: in 2° autē
subtu n ē Verbu Divinu vu: unde 1us n facit sy
2i, nisi addas insupr qd verbu quimericu ē ver-
bu qd de facto dat, tunc q 2us aũs, etia hereti-
cus: ng ita tendet: Verbu Divinu veru, et chime-
ricu, ē creaā, qui aũs ut vides, hereticus, et blas-
phemus ē, cu verbu vu faciat chimericu

Obs 7°.

De essea entis realis ē ejus existea: ng in prijs so-
cietatis essea, et existea idficant: g° de essea entis
raonis ē sua existea; sd pr nos, hec ē ogn: g° 2°:
qa albedo ē fia oreti albi, ea ablata, aufert ocre-
tu; sd ogn ē fia entis raois: g° ea ablata, aufert;
sd si aufert, ostituit pr illg: g°. Ad 1y dg° ans:
ē ejus existea intrica, odo; extrica, ngo: et dguo
coens: ē sua existea intrica, ngo suppotu: ng im-
pole ē qd rugnat existere intrice; extrica, odo.
Ad 2y dg° coens: aufert ens raois ocreve sumptu,
odo; maalit, ngo. Vel alijs tris: aufert ens raois
quoad statu existeq, odo; esseq, ngo. Existea en-
tis

tis realis ipsu ostituit, qa ē ipsi intrica; se-
cus existea entis raois.

Obs 8va 3g: n ē de essea
aus 2i id, cujus politas n ē de essea aus 1i sd po-
litas ogis n ē de essea entis raois in au 1°: g° 2°:
ao qua ens reale pducit, n ē illius existea: g° ogn
entis raois n ē illius existea. 3°: ens raonis in sta-
tu esseq n ostituit pr aliquid reale: g° nec in sta-
tu existeq. Ad 1y ng° mg; ex dictis in physica. Ad 2y
ng° cog: qa existea entis realis ē ipsi intrica,
qualis n ē ao (qug n nulli etia extricq existeq ap-
pellant) secus existea entis raonis, qe cu ipsi ex-
trica sit, stare poterit in ogne. Ad 3y ng° cog:
status esseq ē impoli intricus: unde ostitutiva illi-
us debent ēē ejusdē raois cu illo, secus status exis-
teq. Nota hic: qd hec ppo: qualis ē ens, talis ē ejus
ognoscibilitas, ē falsa, qa va ognoscibilitas ptu
ē oveniens impoli, ut dixi.

Ad fing nota 1°: qd nec
voluntas, nec phantasia, nec sũs extrni, aut int-
ni, sd sm intlus facere pt ens raois: qa hoc nil ē
aliud, qug obto impoli dare existeq in intlu, qug
sm ipse dare pt. 2°: qd intlus tu creatus, tu Di-
vinus facere poss. ens raois: Deo enī n rugnat og-
noscere, tu directe ipsu impole, tu indirecte ognos-
cendo ogne creq, attingendo impole; nulla enī in-
hoc